

gøre. Men meget dybt skal jeg ikke komme ind derpaa, fordi Ministeren selv har sagt, at det kun er foreløbigt og formodentlig utilstrækkeligt, at denne Procent er opstillet, og har bebudet, at der var under Udarbejdelse Forslag til at gøre noget lignende, som nu findes paa Postvæsenets Budget, foretagne Beregninger, som sættes i Stedet for at opstille en særlig Afskrivningsprocent paa Anlæg, Materiel og andre Enkeltheder. Først naar vi gaa dertil, kunne vi danne os en fornøftig Mening derom. Men Afskrivningen af denne ene Procent er utvivlsomt for lav og virker altsaa ikke alene paa Forrentningen af Statsbanernes Kapital, men ogsaa paa Finansloven. Thi hvis det ellers var lykkedes at bringe Finansloven til Balance, som det egentlig knapt kan siges at være, kunde det antages, at man her mere eller mindre med Forsæt eller uden Forsæt har været forskaansom med Afskrivning paa Statsbanerne. For hvis man havde taget 1 pCt. til, havde der været et Hul paa Finansloven paa $2\frac{3}{4}$ Mill., og jeg tror, det vilde have været heldigt at komme helt ned paa Bunden for saa i kommende Finansaar at komme til at staa bedre.

Der var i øvrigt et ret interessant Spørgsmaal, som jeg vilde gøre med Hensyn til denne ene Procents Afskrivning. Hvad er egentlig Meningen med at afskrive 1 pCt. af Anlægskapitalen? Er det 1 pCt. i Aar og for de efterfølgende Aar af den oprindelige Kapital, af de 275 Mill. Kr., som indestaa, er det hvert Aar, der skal afskrives $2\frac{3}{4}$ Mill. af den, eller er det 1 pCt. af den Rest, der hvert Aar bliver tilbage? I det første Tilfælde vil det alt sammen være afskrevet i Løbet af hundrede Aar, i det andet Tilfælde vil det være betydeligt længere, men saa bliver det ikke 1 pCt., men i Virkeligheden betydeligt mindre end 1 pCt., man der afskriver.

For Postvæsenets Vedkommende stiller Forholdet sig væsentlig anderledes. Det er et betydeligt mere indbringende Væsen. Det oplyses, at dets Kapital er 5,900,000 Kr. med et rundt Tal, og det beregnede Overskud, som opføres paa Finansloven, er 23 pCt. af Kapitalen, eller hvis vi regne, at det var nok, at Postvæsenet forrentede sin Kapital med 4 pCt., giver Postvæsenet efter at have forrentet sin Kapital Staten et rent Overskud paa 1,130,000 Kr., altsaa betydeligt over 1 Mill. Og selv om man der, hvor der findes Afskrivning gruppevis, sætter Afskrivningen paa Bygninger, hvad man vistnok burde, højere end til 1 pCt.,

sætter den til 2 pCt., bliver det dog saadan, at Postvæsenet forrenter sig med 4 pCt. og endda giver et Overskud i Statskassen af 1,083,000 Kr. Hvad denne Million angaar, kan den med Rette kaldes, hvad man ikke kan kalde Jernbanetaksterne, selv om de ere blevne forhøjede, en Skat. For der kan altsaa tales om en Postskat. Naar vi alle her i Landet, som benytte Postvæsenet — og det gøre vi alle —, tilvejebringe foruden det, Postvæsenet koster, en god Million til Statskassen, kan man med Rette sige, at man betaler denne Million som Postskat.

Det kan omtvistes, hvorvidt det er rigtigt, at Staten benytter saadan en Virksomhed som Postvæsenet til at skaffe sig en Indtægt, men mange Stater gøre det. I Tyskland give Banerne paa denne Maade en stor Indtægt, og det kan være, det kan forsvares. Det kan ogsaa siges, at det er lidt ubilligt, at de Folk, som skrive Breve, skulle betale det Underskud, som de, der køre paa Jernbane, volde. Men under alle Omstændigheder er der en Ting, som dette betydelige Overskud giver mig Anledning til, det er at henstille, om det ikke skulde være særlig uden Grund nu at foretage en Portoforhøjelse for visse Distrikter omkring København. Postvæsenet er jo ingenlunde i nødlidende Tilstand, men giver denne store Million i Overskud. Man kan slet ikke af finansielle Grunde foretage denne Forhøjelse. Vi foretog for nogle Aar siden en Forhøjelse af Porto og gik dermed i en Retning modsat den, som følges af hele den øvrige Verden, hvor man stadig gaar ned med Porto paa Breve. Muligt er det — jeg ved det ikke —, at det den Gang var nødvendigt, og jeg ved ikke, om det er nødvendigt at opretholde det nu; men, som sagt, det nævnte Forhold ved Postvæsenet kan ikke opfordre til at gaa videre med Portoforhøjelse, snarere til at nedsætte Porto.

Ved Telegraf- og Telefonvæsenet komme vi igen til Forhold, som ligne Forholdene ved Statsbanerne eller næsten ere værre. Kapitalen anføres her til $11\frac{1}{2}$ Mill. Kr. og det beregnede Overskud til 77,795 Kr., det vil sige kun $\frac{2}{3}$ pCt. af den i Telegraf- og Telefonvæsenet anbragte Kapital. Der mangler altsaa 400,000 Kr. i, at Staten faar en passende Rente af den Kapital, der er anbragt deri. Og saa fremkommer igen her ligesom paa Statsbanerne Resultatet kun derved, at Afskrivningen er sat meget lavt, nemlig til 1 pCt. Den højtærede Finansminister oplyste i sit Foredrag, at Sparekommissionen havde ønsket den ansat